

PARTOS JAARVERSLAG 2022

VERBONDEN IN KWETSBAARHEID EN KRACHT

Voorwoord van de directeur

Verbonden in kwetsbaarheid en kracht was de titel van ons jaarplan 2022. Een zeer toepasselijke titel en niet alleen voor 2022. Kwetsbaarheid en kracht zijn constanten in ons werkveld van ontwikkelingssamenwerking. Een werkveld waarin zich crisis op crisis stapelt en waar steevast de hardste klappen vallen bij de kwetsbaarste groepen en regio's. Daar kwam in 2022 de oorlog in Oekraïne bij, met direct en onvoorstelbaar menselijk leed. En ook hier weer worden lage- en middeninkomenslanden getroffen door onder meer de nieuwe impuls aan de wapenwedloop, toegenomen geopolitieke spanningen, hoge energieprijzen en voedseltekorten. Mensen die toch al moeite hadden het hoofd boven water te houden, krijgen klap op klap.

Wat hoop biedt is dat diezelfde mensen, hoe kwetsbaar ook, toch telkens weer de kracht vinden om overeind te blijven en nieuwe wegen te vinden. Verbondenheid met deze kwetsbare én veerkrachtige groepen is de basis van ontwikkelingssamenwerking en van het werk van onze leden. Verbondenheid gebaseerd op compassie, solidariteit en verantwoordelijkheid, en zich uitend in hoopvolle en zinvolle samenwerking.

Dit inzicht geldt niet alleen in de grote buitenwereld. Het geldt ook intern bij en voor het 12-koppige Partosteam. Een team dat een stevige ambitie heeft, zoals het jaarplan met de vele acties ook uitstraalt. Een kwetsbaar en veerkrachtig team dat zich niet door de diverse personeelwisselingen en uitval uit het veld heeft laten slaan. En een krachtig team, dat door onderlinge verbondenheid en nauwe samenwerking met de leden, resultaten heeft neergezet waar het trots op mag zijn. En tot slot een leergierig team dat voortdurend op zoek is naar verbetering en vernieuwing.

Dit jaarverslag laat zien dat we op twee speerpunten, '*Inclusive civic Power*' en 'Op hoop gebaseerde communicatie' tal van activiteiten hebben ondernomen met grote betrokkenheid van leden en van (inter)nationale partners. En voor de andere twee speerpunten, 'Klimaatrechtvaardigheid' en 'Draagvlak' is een goede basis gelegd voor de komende jaren. Op alle drie de kerntaken, Belangenbehartiging & beleidsbeïnvloeding, Leren & innoveren en Communicatie & Beeldvorming, alsook op de 'Shared Services' is voor en door leden een veelheid van activiteiten ondernomen. Trots? Zeker! Tevreden? Zeker niet, want ons werk blijft een uitdagende '*never ending uphill battle*'. Daarom ook goed dat volgend jaar met de komst van de nieuwe directeur en samen met de leden opnieuw onderzoek wordt gedaan naar het toekomstscenario van Partos.

Dit was mijn laatste bijdrage aan een jaarverslag van Partos. Ik heb het werken voor Partos met mijn team en met de leden als een voorrecht ervaren. Het was alleszins zinvol werk. En dat blijft het in de toekomst. Daarom voor nu: *Keep up the good work!*

Bart Romijn

Voorwoord van de voorzitter

In 2022 zijn we geconfronteerd met door velen niet voorziene ontwikkelingen. Een grondoorlog op Europees gebied bijvoorbeeld werd voor onmogelijk gehouden. Nog los van het onvoorstelbare leed in Oekraïne aan vele doden, gewonden en verwoestingen markeert dit momentum een verandering in de geopolitieke verhoudingen. Als in elke crisis, zal Europa zich hopelijk opnieuw uitvinden, door uit te groeien tot wezenlijke politieke machtsfactor gekoppeld aan een beleid waarin de ‘zachte krachten’ op het gebied van mensenrechten en internationale samenwerking hun plaats hebben. Eén van de vragen zal zijn of wij ons als Partos met gelijkgestemde partijen in Europa ook meer op Europees vlak gaan manifesteren. De vraag stellen...

De nieuw ontwikkelende geopolitieke verhoudingen maken ook duidelijk dat het neo-liberale concept op zijn retour lijkt te zijn. In mijn kijk daarop is de verabsolutering van de aandeelhouderswaarde van (internationale) bedrijven feitelijk nooit houdbaar geweest. Alle stakeholders dienen tot hun recht te komen. Voor organisaties die al vele tientallen jaren werken met mensen en organisaties uit het maatschappelijk middenveld is dat evident. Het daadwerkelijk onderdeel maken van klimaatrechtvaardigheid van ons economische systeem is essentieel. Te beginnen met het eerlijk beprijzen van goederen en diensten die schade aan ons klimaat veroorzaken. In dit licht kan de vraag gesteld worden wat de visie van onze overheid is op de samenhang tussen buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking. Dat vraagt een kritische beschouwing.

Met een afnemende Covidpandemie in het verslagjaar was het weer mogelijk meer fysieke bijeenkomsten te beleggen. Ik vond het een verademing dat wij na twee en een halfjaar weer live bijeenkomsten konden houden als Algemene Vergadering en Bestuur. Dat doet de dynamiek, sfeer en resultaten erg goed. Met als absoluut hoogtepunt afgelopen november de Algemene Vergadering, Symposium en afscheid van onze directeur Bart Romijn in één grote bijeenkomst.

Bart grote dank voor je inzet de afgelopen jaren. Liana Hoornweg, onze nieuwe directeur: hartelijk welkom! Tenslotte onze dank aan het Partosteam, 12 mensen die een enorme klus klaren, jaar op jaar. Zowel naar kwaliteit als kwantiteit is 2022 een topjaar geweest.

Hans Bruning
Voorzitter Partos

Partos facts & figures

Bijeenkomsten en leden in 2022

- 104 leden
- 88 bijeenkomsten
- 4196 deelnemers aan bijeenkomsten
- 16 werkgroepen & *communities of practices*

Enkele activiteiten

- 14 publicaties en *position papers*, waaronder de Future Brief serie over dekolonisering die in 5 talen is verschenen.
- Ruim 800 deelnemers deden mee aan meer dan 10 sessies als input en aanbevelingen voor de nieuwe Afrikastrategie van het ministerie van Buitenlandse Zaken met actoren in Nederland en in Afrika.
- De YouTube en podcastserie over leiderschap met 10 directeuren is gestart. In 2022 zijn de eerste 3 afleveringen online gekomen die 342 keer zijn bekeken.
- In de aanloop naar de beleidsnota van BHOS-minister Schreinemacher stelde Partos een 10-puntenplan op die is aangeboden tijdens een kennismakingsgesprek aan minister Schreinemacher.
- Er zijn 11 open SP-lab sessies georganiseerd, waar 427 professionals aan meededen. We hebben hierin met 22 organisaties samengewerkt, waarvan 5 uit het mondiale zuiden.

Festival

- Het festival trok in totaal 380 bezoekers (uitverkochte kaartverkoop) waarvan de meeste uit Nederland, maar ook enkele internationale bezoekers uit België, Denemarken, Verenigd Koninkrijk en Tsjechië.
- De Livestream van het plenaire programma werd gedurende de dag door 225 mensen gevolgd, en trok internationale kijkers aan vanuit Europa, maar bijvoorbeeld ook uit Nigeria, Burkina Faso, Brazilië en Rwanda.

Website	2022	2021
→ Gebruikers	31.731	14.271
→ Sessies	56.090	30.372
→ Paginaweergaven	121.580	86.309

Engagement	2022	2021
→ Twitter	4.438	4.303
→ LinkedIn	3.996	3.060
→ Facebook	1.584	1.570
→ Instagram	188	95

Afkortingen

ALV	Algemene Ledenvergadering
BHOS	Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
CBS	Centraal Bureau Statistiek
CoP	Community of Practice: werkgroep van Leren & Innoveren
DEI	Diversity, Equity and Inclusion
DIG	Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid
DGIS	Directoraat Generaal Internationale Samenwerking
DSO	Directie Sociale Ontwikkeling
CONCORD	European NGO Confederation for Relief and Development
GDN	Goede Doelen Nederland
IMVO	Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
L&I	Leren & Innoveren
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NGO	Non-Gouvernementele organisatie
ORIA	Organisational, Risk and Integrity Assessment
OS	Ontwikkelingssamenwerking
PMEL	Planning, Monitoring, Evaluatie en Leren
RJK	Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SP's	Strategische Partnerschappen
SDGs	Sustainable Development

Inhoudsopgave

Kerntaken	7
Kwaliteit, Leren en Innoveren.....	7
Lobby en beleidsontwikkeling.....	11
Communicatie & Beeldvorming.....	13
Shared Services	14
Reflectie en Leerpunten van 2022	15
De Vereniging Partos	17
Financieel jaarverslag.....	29
Jaarrekening.....	30
Balans per 31 december 2022.....	30
Staat van baten en lasten	31
Toelichting op de balans.....	32
Toelichting op de staat van baten en lasten	37
Overige gegevens	40
Statutaire regeling bestemming overschot/tekort.....	40
Voorstel bestemming resultaat 2022.....	40
Gebeurtenissen na balansdatum.....	40
Controleverklaring	42

Leestip: De onderstreepte woorden zijn hyperlinks; als je hier op klikt kom je meteen bij het juiste artikel of document waarover wordt gesproken.

Kerntaken

De kerntaken van Partos zijn (1) Kwaliteit, Leren & Innoveren, (2) Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging, (3) Communicatie & Beeldvorming. Onder deze koppen beschrijven we de activiteiten en resultaten van 2022. Daaraan is nog een kort hoofdstukje toegevoegd over de Shared Services. Activiteiten gericht op het Partos team zelf, zoals kwaliteitsmanagement en integriteit, staan in het laatste hoofdstuk onder 'Vereniging' beschreven.

Kwaliteit, Leren en Innoveren

Ontwikkelingsorganisaties werken samen met hun partners aan de effectiviteit van hun inzet. Zo hebben zij steeds aandacht voor kwaliteit, leren en innovatie. Naast de relevante thematische en landspecifieke kennis, delen zij een belang bij het gezamenlijk leren over rollen en strategieën van het maatschappelijk middenveld. En over samenwerkingsvormen met aandacht voor lokaal eigenaarschap, duurzame resultaten en inclusiviteit. De huidige, sterk veranderende context van ontwikkelingssamenwerking, stelt bovendien hoge eisen aan het adaptief vermogen en de innovatiekracht van organisaties. In 2022 heeft Partos de leden en hun partners ondersteund in kwaliteit, leren en innoveren waarbij wij de volgende resultaten hebben geboekt.

Werken aan integriteit

In 2022 werden er drie trainingen Morele Oordeelsvorming voor directeuren georganiseerd. Daarnaast vond één moreel beraad voor directeuren plaats. In de evaluatie kwam naar voren dat 2/3e van alle deelnemers de kennis direct in de organisatie heeft toegepast. Samen met Goede Doelen Nederland heeft Partos onderzoek laten doen naar de aandacht die onze leden aan integriteit besteden in hun jaarverslagen van 2020 en 2021. De uitkomsten werden gepresenteerd in twee goed bezochte [integriteitsbijeenkomsten](#). Bij die tweede bijeenkomst werd de vernieuwde [Handreiking Integriteitssysteem](#) gepresenteerd. In 2022 is een begin gemaakt met een bijhorend [Stappenplan Integriteitssysteem](#). En tot slot hebben we een goed beluisterde [podcast over integriteitscultuur](#) gemaakt.

Data & digitalisation

In 2022 lanceerde de Partos Innovation Hub de *Digital Lab* om Data en Digitalisering steviger op de kaart te zetten. Onze samenwerking met de [Principles for Digital Development](#) staat hierin centraal, omdat wij deze digitale principes als leidraad gebruiken bij alle activiteiten en trajecten binnen dit thema.

Het afgelopen jaar is er een aantal open sessies georganiseerd samen met leden en partners. Zo faciliteerden wij samen met de Innovation Award Winners van 2022 sessies over Human-Centered Design. En hebben wij nieuwe start gemaakt met de Community of Practice van Data & Digitalisering, met een eerste Open sessie over Data Privacy en Veiligheid. Een ander hoogtepunt is de [Data Awareness Series](#), een leertraject van 3 sessies in samenwerking met Digital Power Data Hub, waarin 22 deelnemende organisaties onder begeleiding van data experts aan de slag gaan met het verbeteren van hun eigen datastrategie.

Planning, Monitoring, Evaluatie en Leren: extern

In 2022 hebben we ingezet op twee pijlers van Planning, Monitoring, Evaluatie en Leren (PMEL) activiteiten. Allereerst hebben we ons ingezet om kennis van en capaciteit voor impactgericht werken onder onze leden te vergroten. Dit hebben we gedaan via onze succesvolle Partos basiscursus Planning, Monitoring en Evaluation (PME). Maar ook via co-creatieve uitwisselingsessies met onze leden over de midterm reviews onder de paraplu van het Strategische Partnerships-lab. Verder is er veel aandacht uitgegaan naar community management via het Partos PME platform. De campagne *Wednesday Inspiration-day*, waarbij er op tweewekelijkse basis inspirerende publicaties en events worden gedeeld, heeft ervoor gezorgd dat het PMEL-netwerk is gegroeid tot een actief netwerk.

In 2022 is, in goede verhoudingen, besloten, om de samenwerking met Goede Doelen Nederland (GDN) rondom de Impact Challenge en Impact Wijzer te beëindigen. Dit omdat de doelen niet meer aansloten op de verschillende doelgroepen van GDN (Nederlandstalige achterban) en Partos (grotendeels Engelstalige PMEL-medewerkers).

Inclusie

Ook in 2022 stond inclusie centraal als overkoepeld thema binnen de Innovation Hub. Naast het al verankerde werk op inclusie binnen programma's, startte de Innovation Hub een leertraject op diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid binnen de organisatie van leden en partners. In een co-creatief traject hebben leden samengewerkt om invulling aan het leertraject te geven. Tijdens de kick-off in oktober werden de 6 modules van het leertraject gepresenteerd en werd de inschrijving geopend. Het leertraject zelf start in 2023.

Ook onder de "Leave No One Behind"-Community organiseren we activiteiten die gericht zijn op inclusie binnen programma's, strategie en projectvoering, met de nadruk op kwetsbare groepen in de samenleving. In oktober werd bijvoorbeeld in samenwerking met de Dutch Committee on Disability Development een leerbijeenkomst georganiseerd rondom de lancering van een gids over *Disability Inclusion* en Data Management.

New ways of working together

In januari 2022 publiceerde Partos de dreampaper *Shift the Power* bij het Wereld Café van Vice Versa. Deze dreampaper is een synthese over de gewenste rolverdeling tussen noordelijke en zuidelijke maatschappelijke organisaties. De dreampaper is onder meer gebruikt door Oxfam Novib in hun visieontwikkeling op wederkerige partnerschappen, en de Finse branchevereniging Fingo in hun leertraject op lokalisatie. In navolging hierop lanceerde Partos de Shift the Power Lab 2.0 waarin meer dan 150 (inter)nationale professionals 6 producten ontwikkelen in 6 verschillende werkgroepen. De voortgang van de 6 producten is gedeeld op het Partos Innovatie Festival. Daarnaast was Partos een partner van de (Ringo) Social Lab, met indrukwekkende resultaten. Tot slot heeft Partos mogelijk gemaakt dat het boek 'Reimagining Civil Society Collaboration in Development – Starting from the South' gratis te downloaden is; inmiddels is dit al meer dan 3.000 keer gebeurd.

Strategic partnerships

Onder de naam Strategische Partnerschappen (SP) Lab faciliteert Partos leren & innoveren voor en met de strategische partner binnen het DGIS-beleidskader 'Power of Voices'. In 2022 waren de SP in volle gang met een sterke behoefte aan leren. Op initiatief van Partos en van de leden zijn 11

online sessies georganiseerd, waarvan meer dan de helft een focus hadden op Shift the Power of inclusiviteit. Ook is er een serie blogs geschreven door leden en samenwerkingspartners. Dit zijn thema's waarvoor veel interesse is. De initiatieven voor de leersessies komen dan ook vaak vanuit de leden zelf. Eind 2022 werd door de leden de behoefte uitgesproken specifiek te willen leren over de midterm reviews. Dit is door het SP-lab opgepakt vanaf november 2022. Dit traject loopt door tot in het eerste kwartaal van 2023. Deelnemers waarderen het informele en interactieve karakter van de online sessies.

Ook zijn er twee actieve werkgroepen die aanbevelingen voor een effectiever beleidskader Versterking Maatschappelijk Middenveld ontwikkelen. Een van deze twee werkgroepen concentreert zich op het ontwikkelen van aanbevelingen voor het inhoudelijk verantwoordingskader, terwijl de andere werkgroep zich focust op aanbevelingen voor het financiële verantwoordingskader.

Civic Power & Civic Space

Naast het Partos Innovatie Festival met als thema Inclusive Civic Power, zijn onder de noemer van Civic Space twee andere activiteiten uitgevoerd. De eerste was een kennisuitwisselingssessie over COVID en de impact op civil society organisaties in samenwerking met de Radboud Universiteit. De tweede betrof een serie van drie breed gewaardeerde Future Briefs: *Decolonisation of the development sector*. Dit dekolonisatie drieluik is actief opgepakt door verscheidene internationale netwerken en instituten, waaronder Humentum, GIZ en Fingo die het gebruikt hebben binnen strategieontwikkelingsprocessen.

Voor Civic Space is 2022 is een transitiejaar geweest. In 2022 is besloten om Civic Space als een overkoepelend thema te beschouwen (op impactniveau in de Theory of Change van Leren & Innoveren), in plaats van een los thema. Alle thema's dragen immers bij aan het bewaken en uitbreiden van ruimte voor maatschappelijke organisaties. Zo kunnen zij zonder barrières organiseren, communiceren en participeren.

Climate Justice

In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor een nieuw leertraject over klimaatrechtvaardigheid, wat start in 2023. De focus op klimaatrechtvaardigheid sluit aan bij de andere thema's van de Innovation Hub, aangezien klimaatrechtvaardigheid een inclusieve, dekoloniale en zuidelijk-geleide benadering van de klimaatcrisis nodig heeft. De klimaatcrisis is een overkoepelend probleem wat van invloed is op alle internationale ontwikkelingsprogrammering. In 2022 is met interviews, focusgroepsdiscussies en individuele consultaties van leden een verkenning gedaan van de mogelijkheden voor samenwerking en leren over climate justice. Dit heeft geresulteerd in een leertraject waarbij de focus ligt op klimaatrechtvaardigheid in ontwikkelingsprogramma's.

Kwaliteitsmanagement en Partos 9001

ISO 9001 is een wereldwijd erkende norm met eisen op het gebied van kwaliteitsmanagement. Het vormt een maatstaf voor de betrouwbaarheid van een gecertificeerde organisatie; en voorziet in explicitering en voortdurende verbetering van organisatiebeleid en aansturende, ondersteunende en primaire processen. Partos 9001 is ISO 9001 specifiek voor de ontwikkelingssamenwerking en alleen van toepassing op leden van Partos. Partijen die Partos 9001 zijn gecertificeerd, krijgen bij subsidieaanvragen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken een vrijstelling van de

Organisational, Risk and Integrity Assessment (ORIA). Het ministerie heeft deze status in 2022 herbevestigd.

Net als ruim 30 leden, is Partos zelf sinds 2020 ook Partos 9001 gecertificeerd. De directeur van Partos heeft deelgenomen aan een Europees samenwerkingsproject ter bevordering van kwaliteitsmanagement voor maatschappelijke organisaties, gecoördineerd door het Spaanse kwaliteitsinstituut ICONG. Het project heeft onder meer geresulteerd in een vergelijkende studie naar Europese kwaliteitssystemen en enkele uitwisselingsbijeenvakomen, waarbij het Partos 9001 en het door haar opgezette Integriteitssysteem zijn toegelicht.

Duurzaamheid

In 2022 vond een Partos Kenniscafé plaats over Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO), met ongeveer 30 deelnemers. Deze bijeenkomst vormde de opmaat voor een projectmatige samenwerking met leden ter actualisering van de uit 2014 stammende Partos MVO Handreiking. Het project is vertraagd, maar naar tevredenheid afgerond en de nieuwe Handreiking wordt in maart 2023 gepubliceerd. Waarop Partos zelf ook haar interne beleid zal toetsen en waar nodig aanpassen aan de hand van de inzichten en tips & tricks van de nieuwe Handreiking.

Duurzaamheid en integriteit was in november het onderwerp van een door Partos, ITGD en Goede Doelen Nederland georganiseerde kennisbijeenvakomst voor ongeveer 35 toezichthouders. Deze sessie was naast kennisoverdracht ook bedoeld als ‘teaser’ voor raden van toezicht van leden om permanent te blijven bijleren over actuele onderwerpen en nieuwe inzichten.

Festival

In oktober 2022 pakte Partos weer uit met een bruisende 9e editie van het Innovatie Festival. Dit jaar met een reeks online pre-events én het fysieke event in Pakhuis de Zwijger. Samen met leden en (internationale) partners organiseerden wij een uitgebreid programma rondom het thema ‘*Inclusive Civic Power*’. Changemakers en organisaties van dichtbij en ver weg waren uitgenodigd om hun kijk en benadering op een inclusieve wereld met ons te delen.

Voor de eerste keer sinds 2 jaar waren de zalen weer gevuld; 380 bezoekers namen deel aan een gevarieerd programma vol workshops, keynotes, kunst en performances over thema's als nieuw leiderschap, klimaatrechtvaardigheid en Inclusieve communicatie. Ook het plenaire programma was vol hoogtepunten met bijvoorbeeld de keynote van Chihiro Geuzenbroek over dekoloniaal klimaatactivisme, vurige pitches van directeuren over de toekomst van ontwikkelingssamenwerking én een feestelijk afsluiting van de Now-Us award winners.

Planning, Monitoring, Evaluatie en Leren: intern systeem

In 2022 zijn er flinke stappen gemaakt om een intern Planning, Monitoring, Evaluatie en Leren PMEL-systeem op te zetten. Dit systeem bestaat uit een aantal elementen waaronder maandelijkse check-in momenten, reflectie sessies op kwartaal basis en Feedback/Feedforward sessies met een groep ‘kritische externe vrienden’ van Partos. Verder is er een resultatenkader opgesteld voor elk thema binnen de Innovation Hub. Hierdoor kan er in de komende jaren naar concrete resultaten worden toegewerkt. Naast dit resultatenkader heeft het leren en innoveren team op constante basis resultaten geoogst en deze geregistreerd in de ‘*Outcome Harvesting tool*’. Ook is er voor het merendeel van de thema's een ‘*lean and mean*’ nulmeting gedaan, waardoor er een goede basis ligt voor een midterm review in 2023. In 2023 zullen we dit PMEL-systeem verder doorontwikkelen.

Leiderschap

In 2022 zijn we begonnen met het leiderschapstraject voor leden. Onder de noemer van Re-imagined Leadership zal dit zich in eerste instantie op directies richten. Een van de eerste stappen waren de directeurspitches tijdens het Innovatiefestival. Daarna is samen met een aantal leden in focusgroepen, via gesprekken met leden en externe deskundigen en een serie YouTube & podcast interviews een voorverkenning gedaan naar te behandelen thema's, zoals collectief impact maken, participatief en inclusief leiderschap en moreel leiderschap. Tijdens intervisiesessies en verdiepingsbijeenkomsten zal op deze en andere thema's worden ingegaan.

Lobby en beleidsontwikkeling

Lobby voor gemeenschappelijke doelen (Coherentie, Maatschappelijk Middenveld, OS-budget, Klimaatrechtvaardigheid) is een belangrijke activiteit voor Partos. Door uitwisseling en door het optrekken met leden op verschillende thema's maken we gezamenlijke proposities. Denk hierbij aan de reactie op de Rijksbegroting, en zeker ook aan de beleidsnota van de nieuwe minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Politiek draagvlak mobiliseren en vergroten

Op 10 januari trad het nieuwe kabinet aan. Voor de nieuwe minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is samen met de Partos Lobbygroep een 10-puntenplan opgesteld, als aanzet voor een nieuwe beleidsnota. Toen deze beleidsnota er richting de zomer was, vormde dit 10-puntenplan de inzet van de Partoslobby. In de beleidsnota wordt veel beleid doorgezet, zoals de versterking van het maatschappelijk middenveld in ontwikkelingslanden. Wel heeft Partos met succes aandacht gevestigd op het risico van gebonden hulp in deze beleidsnota. Zie ook onze uitgebreide reactie. Of er ook daadwerkelijk aanpassing van beleid zal zijn, wordt over twee jaar geëvalueerd.

In de zomer en in het najaar heeft Partos 10 inputsessies georganiseerd voor de nieuwe Afrikastrategie van het ministerie van Buitenlandse Zaken. In totaal waren hier ruim 800 deelnemers bij betrokken, zowel vanuit Nederlandse als Afrikaanse organisaties, die waardevolle input gaven. Deze Afrikastrategie wordt in het eerste kwartaal van 2023 verwacht.

Belang maatschappelijk middenveld

De handelingsvrijheid van maatschappelijke organisaties, zowel uit onze achterban als in ontwikkelingslanden, is een van de speerpunten van de Partoslobby. Specifiek was dit thema bijvoorbeeld terug te vinden in het 10-puntenplan voor de nieuwe minister en als onderwerp voor één van de inputsessies voor de Afrikastrategie. Daarnaast is eind 2022, samen met een werkgroep, een *position paper* opgesteld met oplossingsrichtingen om de toenemende financiële druk op ontwikkelingsorganisaties (zoals inflatie en regeldruk) te verminderen. Dit paper moet in 2023 tot resultaten leiden. Daarnaast is samen met Leren & Innoveren opgetrokken en in kaart gebracht welke lessen op het gebied van Shift the Power te trekken zijn uit de praktijk van de strategische partnerschappen. Dit zodat deze in een vroegtijdig stadium ingebracht kunnen worden bij de voorbereidingen op het post-2025 kader voor de versterking van maatschappelijke organisaties in ontwikkelingslanden. Ten slotte is dit thema aan de orde gekomen in diverse overleggen met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Coherent beleid

Niet met de ene hand geven en met de andere hand teniet doen: dat is de kern van beleidscoherentie voor ontwikkeling. Partos zet zich hiervoor in via de eigen lobby en via het samenwerkingsverband Building Change (samen met Foundation Max van der Stoel en Woord & Daad). In februari 2022 organiseerde Building Change een #AdopteerEenSDG event voor enkele adopterende Kamerleden. Gedurende het jaar hebben we zowel in ons 10-puntenplan als in onze [reactie op de beleidsnota](#) en in gesprekken met politici het belang van coherentie benadrukt. Hierdoor was coherentie één van de terugkerende onderwerpen in het beleidsnotadebat in september. Tot slot kwam Building Change met een inhoudelijke [reactie](#) op het herziene [actieplan beleidscoherentie](#) en werden voorbereiding getroffen voor [het Grote Coherentiedebat](#) in januari 2023.

SDG-toets

In 2022 benoemde Partos het belang van een adequate toepassing van de SDG-toets in ons 10-puntenplan en in onze reactie op de beleidsnota. Building Change benadrukte de toets in verschillende lobbybrieven en in gesprekken met Kamerleden. Tijdens het beleidsnotadebat stelde de Kamervragen over de toets en nam ze een relevante [motie](#) aan. Met deze motie wordt de toepassing van de SDG-toets bij nieuwe wet- en regelgeving op ten minste de coherentieministeries zichtbaar voor de Kamer. Ook neemt de toets een centrale plek in het herziene actieplan beleidscoherentie in. Vicepremier Schouten zegde toe dat ze in de ministerraad aandacht wil vragen voor de toepassing van de toets. Hiertoe hebben we haar assistent voorzien van een overzicht van relevante wetsvoorstellen. Tot slot voerden we gesprekken met ambtenaren over de geplande [herziening](#) van de SDG-toets.

Lobby netwerk & Politieke monitoring

In 2022 hebben we verschillende meetings georganiseerd voor het lobbynetwerk: een lobbynetwerkbijeenkomst, een meeting over migratie en 11 inputsessies voor de Afrikastrategie in de zomer en in het najaar. Met onze maandelijkse lobbynetwerknieuwsbrief hielden we het brede netwerk op de hoogte van onze lobbyactiviteiten. Verder hebben we in Building Change-verband verschillende Partosleden betrokken bij onze lobby voor beleidscoherentie, onder meer door de campagne #AdopteerEenSDG en door inhoudelijke samenwerking op te zoeken. Met de wekelijkse Partos Politieke Monitor informeerden we onze leden over politieke ontwikkelingen rondom ontwikkelingssamenwerking. Sinds 2022 bevat de monitor ook de profielen en Kameractiviteiten van BHOS-woordvoerders en een overzicht van verwachte Kamerstukken.

Financiering Ontwikkelingssamenwerking

Dit brede onderwerp is op verschillende plekken aan bod gekomen in 2022, en ook al in de eerdere uitleg. Daarom hier een korte samenvatting. Allereerst de financiering voor ontwikkelings-samenwerking; dit is een van de kernthema's van de Partoslobby en richt zich bijvoorbeeld op het eerder genoemde stuk over beleidscoherentie. Daarnaast is klimaatrechtvaardigheid toegevoegd als kernthema, inclusief het pleidooi om te stoppen met fossiele subsidie. Denk hierbij aan accijnsvrijstelling voor de luchtvaart en raffinaderijen, en de lagere accijns voor diesel. Ten slotte is eind 2022 samen met een werkgroep een *position paper* opgesteld. Hierin staan oplossingsrichtingen om de toenemende financiële druk op ontwikkelingsorganisaties te verminderen, zoals inflatie en regeldruk. Dit paper moet in 2023 tot resultaten leiden.

Communicatie & Beeldvorming

Met onze verenigingscommunicatie willen we alle leden goed informeren en betrekken bij de activiteiten die Partos, samen met leden en partners, ontplooit. Dit verhoogt de betrokkenheid en deelname bij verschillende activiteiten en houdt iedereen op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen en trends in de sector. Dit doen we via nieuwsbrieven, mailings, social mediakanalen, de website en door het organiseren van relevante, sectorbrede events zoals het [Partos Innovation Festival](#). Dit jaar volgde in november het afscheid van onze directeur Bart Romijn & het [mini-symposium](#). Naast de verenigingscommunicatie is het uiteraard belangrijk om de impact en de relevantie van ontwikkelingssamenwerking goed voor het voetlicht te brengen bij politiek, media en publiek. Ook zetten we met het communicatienetwerk van Partos stevig in op leren en innoveren. Doel is dat de verhalen die naar buiten komen mensen inzicht verschaffen in het werk van ontwikkelingsorganisaties en de betrokkenheid bij ontwikkelingssamenwerking verhogen.

Samen Leren & Innoveren: Community of Practice Inclusieve communicatie

In april startten we met een [Community of Practice \(CoP\) Inclusive Communication](#) samen met het Expertisecentrum Humanitaire Communicatie. Dit groeide al snel uit tot een bloeiende CoP met maandelijkse interactie en uitwisseling tussen leden en partners. Dit jaar stond vooral in het teken van bewustwording rond ethische en inclusieve communicatie, verdieping van vraagstukken en leren op de volgende onderwerpen: geschiedenis en machtsrelaties, representatie, taal- en beeldgebruik en [storytelling genres](#), inclusieve communicatieprocessen en contentproductie. We hebben hiermee goede stappen gezet in het lerend vermogen rondom inclusieve communicatie. Samen met Goede Doelen Nederland organiseerden we ook een [College Tour](#) over inclusieve communicatie om de kennis en uitwisseling te versterken onder vakgenoten. In 2023 werken we dit uit in praktische handvatten voor organisaties om Inclusieve communicatie te implementeren, zoals met het handboek inclusieve communicatie met woordenlijsten en richtlijnen.

Sectorbreed samenwerken aan het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking

Partos wil in de Nederlandse samenleving zoveel mogelijk steun mobiliseren voor de inzet op ontwikkelingssamenwerking en een duurzame, eerlijke en inclusieve wereld. Zo zetten we richting de politiek in op het verspreiden van lobby statements, persberichten, brieven, uitingen op twitter en het organiseren van evenementen. Een mooi voorbeeld hiervan is de overhandiging van het [10-punten actieplan](#) aan minister Schreinemacher bij haar aantreden en de videoproductie gemaakt door Vice Versa Global met input van leden en Afrikaanse partners voor de [Afrikastrategie](#). In 2022 zijn we samen met leden, lobby en Leren & Innoveren gestart met het uitwerken van een actiegericht plan om ontwikkelingssamenwerking en -organisaties bij politiek, publiek en media op de agenda te houden en zichtbaarder te maken. Ondertussen bouwden we aan een kennisdossier rond draagvlak, en organiseerden we samen met leden enkele kennisbijeenkomsten, zoals het wereldcafé tijdens het festival over [engagement voor internationale solidariteit](#), de workshop '[hope-based communication strategy](#)', en het traject rond [een verbindend narratief rond migratie en ontwikkeling](#). In 2023 gaan we de lange termijn activeringsstrategie verder vormgeven met leden onder begeleiding van de Issuemakers, met als doel om leden te inspireren en te verbinden om samen zoveel mogelijk steun te mobiliseren in de Nederlandse samenleving voor de inzet op een duurzame, eerlijke en inclusieve wereld.

Versterken van de ledencommunicatie en de verbindende rol van Partos

Als vereniging streven we naar de actieve deelname en betrokkenheid van onze leden. Want samen werkt! We willen dat leden ons weten te vinden en ook via onze communicatiekanalen de sector kunnen informeren en activeren. Om zo te fungeren als een cruciale schakel in impactvolle samenwerkingsverbanden voor inclusieve, duurzame ontwikkelingen. We hebben hard gewerkt om de werkprocessen rondom onze socials, website en nieuwsbrieven soepeler te laten verlopen met nieuwe formats en met meer ruimte voor leden. We merken dat een deel van de leden ons ook makkelijker weet te vinden met communicatieverzoeken. Tegelijk verloopt het zelf inloggen op de website voor het plaatsen van events matig en is er nog meer mogelijk. Om beter zicht te krijgen op de behoeften van leden rondom onze informatievoorziening & platform rol hebben we hier onderzoek naar laten uitvoeren door Butterfly Works. Het adviesrapport volgt in het 1^e kwartaal 2023, waarna we zaken verder uitwerken.

Shared Services

Via de Shared Services biedt Partos inkoopvoordeel voor haar leden. In 2022 moesten we op zoek naar een nieuwe reisagent per 1 januari 2023, omdat de overeenkomst met ATPI eind 2022 afliep. Met behulp van een kleine, actieve ledengroep en extern adviseur Agnes van Heukelom is dit gelukt en is een nieuw, meerjarenovereenkomst gesloten met Diversity Travel. In 2022 boden we verder de volgende nieuwe Shared Services aan:

- 24/7-hulplijn van Gimd
- Abonnementen van De Nieuwe Gevers
- AVG-Programma (hernieuwde afspraken)

Overige, al bestaande Shared Services zijn:

- CIBT-visumdiensten
- Zakelijke reisverzekering via AON
- Exterus (advies en ondersteuning bij het aannemen of uitzenden van werknemers in het buitenland)
- Juridische en notariële dienstverlening door diverse advocaten/notarissen
- Vertalingen via Acolad (voorheen Livewords)
- Partos vacaturebank
- Vluchten van Turkish Airlines, Cathay Pacific en Garuda. Met de komst van Diversity Travel worden deze vanaf 2023 binnen dit contract aangeboden.

Reflectie en Leerpunten van 2022

Verbonden in kwetsbaarheid en kracht, de titel van het jaarplan 2022, bleek ook achteraf een zeer toepasselijke titel. Kwetsbaarheid en (veer)kracht blijken constanten in de ontwikkelings-samenwerking alsook binnen Partos. En verbondenheid - Samen Werkt - is daarbij áltijd de belangrijkste sleutel. De eerdere hoofdstukken geven een overzicht van de belangrijkste activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar. Tegelijkertijd hechten wij, team en bestuur, ook groot belang aan reflectie en leren, van de goede dingen en van de fouten die we maken en van nieuwe ontwikkelingen en inzichten. Hieronder volgt een overzicht van een aantal reflecties, geleerde lessen en de conclusies en acties die wij hieraan verbinden.

Wat was goed?

1. De ledenbasis van Partos is redelijk stabiel; het aantal opzeggingen en nieuwe aanmeldingen van leden is in evenwicht en het verloop blijft beperkt.
2. De actieve betrokkenheid van leden (de participatie in Partosactiviteiten) is relatief hoog. Dit geldt zowel voor de governance (deelname aan de ALV, deelname bestuur), als onze kernactiviteiten Belangenbehartiging & Lobby, Leren & Innovatie en Communicatie & Beeldvorming. Dit laatste duidelijk meer dan voorheen.
3. Over de hele linie hebben we het actieplan naar tevredenheid goed uitgevoerd.
4. Intern heeft Partos haar kwaliteitssysteem, gebaseerd op Partos 9001, verder verbeterd. Partos 9001 is opnieuw door het ministerie van Buitenlandse Zaken erkend als vrijstelling voor de Organisational, Risk and Integrity Assessment, die verplicht is bij subsidies.
5. Op het gebied van integriteit zien we een goede voortzetting van activiteiten met en voor leden, alsook verbeteringen in de jaarverslagen van leden. Daarnaast is er een geactualiseerde Handreiking en het nieuwe Stappenplan Integriteit.
6. Er is voortgang geboekt op inhoudelijke thema's, met name duurzaamheid met een geactualiseerde MVO Handreiking, inclusie (het thema van het geslaagde Partos innovatiefestival was Inclusive Civic power), een traject Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid op de werkvloer en Klimaatrechtvaardigheid.
7. Goede verhoudingen en samenwerking met belangrijke partners. Zoals in Nederland met het ministerie van Buitenlandse Zaken, Goede Doelen Nederland en CBF. En in het buitenland met bijvoorbeeld CONCORD, andere nationale ontwikkelingskoepelorganisaties, het International Civic Society Centre en diverse 'kritische denkers' vanuit het globale zuiden. Partos is er via haar leden ook in geslaagd om ter voorbereiding van de Afrikastrategie van het ministerie van Buitenlandse Zaken de inbreng door tal van zuidelijke organisaties te mobiliseren.

Wat zijn belangrijke aandachts- en leerpunten voor de toekomst?

1. Actieve ledenbetrokkenheid is geen vast gegeven. Aan de kant van de leden door financiële onzekerheid bij leden (hogere kosten; veranderend donateursgedrag, op middellange termijn mogelijk veranderingen in OS-subsidies voor maatschappelijke organisaties). Aan de kant van Partos door het agenderen van de juiste onderwerpen die aansluiten bij de leden, het zoeken van een optimaal evenwicht tussen online en face-to-face bijeenkomsten, het efficiënt omgaan met specifieke supportverzoeken van leden. Het jaarplan 2023 voorziet in een aantal activiteiten die veel aandacht aan ledenbetrokkenheid geven. De belangrijkste is de toekomstverkenning die onder leiding van de nieuwe

directeur ingezet gaat worden. Deze verkenning is bij uitstek de gelegenheid om de waardering, behoeftes en ideeën van leden op te halen en in strategie dan wel actielijnen te vertalen. Belangrijk aandachtspunt is om het ledenwaarderingsonderzoek en het draagvlaktraject hierin te integreren, voor samenhang én om leden niet te overvragen.

2. De toekomstverkenning zal richting geven aan de kerntaken Communicatie (ook: positionering van Partos), Lobby en Leren & Innoveren. Het zal ook helpen de integratie van Leren & Innoveren binnen het bredere Partosprogramma te versterken. Dit programma wordt grotendeels extern gefinancierd, en wil niet alleen ‘volgend’ maar juist ook initiërend zijn. Daarom is het belangrijk de balans te bewaken tussen aansturing vanuit Partos (leden, bestuur, directie/MT, strategisch kader), subsidiegever en het Leren & Innoveren team.
3. Teamontwikkeling, met nadruk op gezonde werksfeer, samenwerking en actieve, constructieve feedback. Dit blijft een onderwerp van voortdurende aandacht en leren. Het team heeft de afgelopen jaren laten zien dat ondanks de vele personeelwisselingen het werk goed door blijft gaan. Maar er leeft ook een breed gedeeld gevoel dat het fijn is als het verloop vermindert. Er ligt een basis voor beleid en acties.
4. Prioritering en focus is geboden, met het oog op capaciteit en draagkracht van het team en op synergie tussen de sub-kernteams. Het is belangrijk om dit mee te nemen in de toekomstverkenning. Met name het communicatieteam staat structureel onder druk door de veelheid van activiteiten en verwachtingen. Daar kwam in 2022 een personeelwisseling en een toch weer uitdijend innovatiefestival bij. We hebben dit opgevangen door extra inzet van externe krachten. In 2023 hebben we geen ruimte voor extra inzet; dus zijn focus en prioritering geboden. Naast de corporate communicatie, het organiseren van kennis-, leer- en uitwisselingsbijeenkomsten ter versterking van het communicatienetwerk en ondersteuning van Lobby en Leren & Innoveren, zal het communicatieteam meewerken aan twee prioriteiten: de toekomstverkenning en de draagvlakactiviteiten. Het innovatiefestival zullen we downsizen, mede met het oog op capaciteit en kosten.
5. De ondersteunende organisatie is goed op orde, waarbij we blijven zoeken naar hoe we de ondersteuning (financieel, administratief, secretariael) van het team optimaal kunnen inrichten. Ook met het oog op (de capaciteit voor) een aantal specifieke taken zoals voor integriteit, kwaliteit, shared services, die deels bij de officemanagers zijn belegd.
6. De financiële basis van Partos is solide. We zijn we in 2022 geconfronteerd met een tweetal onvoorziene kostenposten: (i) afscheid van en werving nieuwe directeur en (ii) de hoge inflatie. De prijsstijgingen werken ook in 2023 door. Hopelijk is de inflatie-gedreven contributieverhoging toereikend. Het meerjarig financiële perspectief van Partos wordt overigens in de toekomstverkenning van Partos meegenomen.
7. Tot slot, waar het uiteindelijk om gaat: ontwikkelingssamenwerking. We moeten dit begrip met verve blijven laden met belang, impactvoorbeelden en moderne ontwikkelingen en inzichten. Denk bijvoorbeeld aan wederkerigheid, mondiale samenwerking én lokalisering én inpasbaar maken van onze eigen (Nederlandse, Europese) ecologische, sociale, economische en technologische voetafdruk. Denk ook aan een alternatief bieden voor de toenemende twee- of liever veeldeling in de maatschappij en het betrokken krijgen en houden van burgers bij ontwikkelingssamenwerking. Ons draagvlakproject richt zich hierop, met als uiteindelijke doel een breed en actief maatschappelijk gedragen, goed gefinancierd en coherent beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

De Vereniging Partos

Contactgegevens

Naam	Vereniging Partos
Adres	Ellermanstraat 18b, 1114 AK, Amsterdam/Duivendrecht
Telefoon	+31(0)20 3209901
Kamer van Koophandel	34214586
Website	www.partos.nl
Email	info@partos.nl

Governance

De voornaamste, formeel aansturende organen zijn de Algemene Ledenvergadering (ALV), het bestuur en de directie. Daarnaast dragen veelvuldige contacten met leden, alsook Nederlandse en internationale samenwerkingspartners bij aan keuzes van strategie en acties.

Missie Partos

Het doel van Partos is impactvolle ontwikkelingssamenwerking voor een inclusieve, vreedzame, rechtvaardige en duurzame samenleving voor iedereen. Daarbij ligt de focus op de armste en meest kwetsbare groepen en gebieden wereldwijd. De Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) vormen voor Partos het alomvattende en richtinggevende kader.

Partos streeft haar doel na door op basis van wederzijds vertrouwen leden te verbinden, vernieuwen, versterken, en te vertegenwoordigen. De drie waardenstrategieën innovatie, kwaliteit en focus vormen de benadering waarmee Partos haar doelen nastreeft. Continu zoekt Partos waar zij als branchevereniging het verschil kan maken, op basis van de kracht van diversiteit, kwaliteiten en bereidheid tot samenwerking van leden.

De doelen van Vereniging Partos zijn:

1. **Veerkracht.** Partos en leden zijn effectief, innovatief en toekomstgericht.
2. **Integriteit.** Partos en leden voeren een gedegen integriteitsbeleid met extra aandacht voor seksueel wangedrag en machtsmisbruik.
3. **Politieke stootkracht.** Partos werkt samen met haar leden strategisch, gefocust en doelgericht richting de Tweede Kamer, overheid en andere stakeholders, met als resultaat coherent, goed gefinancierd en impactvol ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.
4. **Bewijsvoering.** Partos en leden krijgen overtuigend bewijzen en verhalen van effectiviteit en innovatieve kracht van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking over het voetlicht bij overheid, politiek, media en publiek.
5. **Actief draagvlak.** Partos en leden bewerkstelligen een actief en breed draagvlak in de Nederlandse samenleving voor ontwikkelingssamenwerking.
6. **Civic Space.** Partos en leden mobiliseren steun bij overheid, politici, bedrijfsleven en kennis- en financiële instellingen ter bescherming van de ruimte voor en inbreng door civil society (civic space) wereldwijd.
7. **Verbinding.** Partos en leden fungeren als actieve, cruciale schakels in impactvolle samenwerkingsverbanden voor inclusieve, duurzame ontwikkeling.

Binnen onze kerntaken Kennis, Effectiviteit en Innovatie, Communicatie en Beeldvorming en Lobby en Belangenbehartiging (en ondersteunende activiteiten voor bedrijfsvoering, inclusief Shared Services) waren alle activiteiten gericht op deze zeven doelen. Voor een uitvoeriger verslag verwijzen wij naar de overzichten van activiteiten in eerdere hoofdstukken.

In 2022 is besloten om bovenstaand strategisch kader (missie, 3 waardestrategieën en de 7 specifieke doelen), en ook het sinds 2014 vastgestelde scenario ‘Verbinden voor Vernieuwing en Impact, in 2023 te herzien als onderdeel van een nieuw te ontwikkelen toekomstscenario voor Partos en de uitwerking daarvan in een meerjarenstrategie.

Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de Algemene Ledenvergadering (ALV), die een belangrijke rol speelt in de formele besluitvorming. Deze vergadering vindt tweemaal per jaar plaats. Iedere lidorganisatie heeft hier stemrecht en kan meebeslissen over de koers van de vereniging. In principe wordt de ALV bijgewoond door de directeurs – of gevolmachtigde vervangers - van de lidorganisaties.

De ALV kwam in 2022 in april en november bijeen. Voor het eerst sinds de in 2020 ingezette lockdown weer in een fysieke, *face-to-face* setting. In april waren 48 organisaties vertegenwoordigd en in november 43 organisaties. Tijdens de voorjaarsvergadering keurden de leden zowel de jaarrekening als het jaarverslag van 2021 goed. Gastspreker Zohra Moosa, directeur van Mama Cash, gaf inzicht in hoe Mama Cash met het delen van macht omgaat, in de aansturing van de organisatie (onder meer via een duo-directeurschap) en in haar ‘*Participatieve Grantmaking*’. Gastspreker Birgitta Tazelaar, plaatsvervangend DGIS, lichtte het proces van de nieuwe nota Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking toe.

Tijdens de voorjaars ALV werden twee nieuwe bestuursleden benoemd, Anna Timmerman (Pax for Peace) en Jannemiek Evelo (CHOICE for Youth & Sexuality).

Tijdens de ALV van november 2022 werd de benoeming van Hans Heijdra (SNV) als bestuurslid van Partos bekrachtigd. Ook keurden leden het jaarplan voor 2023 (Veerkrachtig en Actief Betrokken) goed. Punt van discussie bij de begroting voor 2023 betrof de contributieverhoging. Jaarlijks wordt de contributie geïndexeerd aan de hand van het CBS-prijsindexatie (voluit: geharmoniseerde consumentenprijsindex). Normaliter is de stijging beperkt tot zo’n 2%. Op het moment van de ALV in november 2022 stond de prijsindex op ruim 11%. Om de verhoging enigszins te matigen, maar Partos wel in staat te stellen aan haar eigen verplichtingen (en prijsverhogingen) te voldoen, is ingestemd met een stijging van 9%. Tegelijkertijd is mede vanwege de kostenstijgingen besloten enigszins in te teren op het continuïteitsvermogen, waarbij de opdracht voor de komende jaren zal zijn dit vermogen weer op eerder vastgesteld pijl te brengen. De ALV ging met deze voorstellen akkoord en keurde de begroting goed. De ALV van november werd opgevolgd door een, door leden en externe gasten bijgewoond, mini-symposium over de Toekomstige uitdagingen van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking en het afscheid van Bart Romijn als directeur van Partos. Ten tijde van de ALV van november was de werving van de nieuwe directeur nog niet afgerond.

Verenigingsbestuur

Algemeen

Het bestuur van Partos bestaat uit maximaal zeven leden, inclusief de voorzitter. De voorzitter is onafhankelijk en de bestuursleden zijn statutair directeur bij een lidorganisatie. De voorzitter wordt gekozen door het bestuur en zijn/haar benoeming wordt door de ALV bevestigd. Bestuursleden worden door de statutaire directeurs bij de lidorganisaties gekozen en door de ALV bevestigd. Zowel de voorzitter als de bestuursleden worden voor een periode van drie jaar gekozen. Zij kunnen zich eenmaal herkiesbaar stellen en dus maximaal zes jaar zitting hebben in het bestuur. Het bestuur ziet primair toe op de strategie en het jaarplan van Partos, alsook op het functioneren van de directeur van Partos. Jaarlijks houdt het bestuur een functioneringsgesprek met de directeur.

Bestuursontwikkelingen

In 2022 vonden diverse bestuurswisselingen plaats. Ariëtte Brouwer (gestopt als directeur van Simavi), Anna Timmerman (in het voorjaar van 2022 gekozen als bestuurslid, maar kort daarna gestopt als directeur van Pax for Peace) en Evelijne Bruning (na vervolmaking van twee bestuurstermijnen van drie jaar) namen afscheid van het bestuur. Het penningmeesterschap werd van Ariëtte Brouwer overgenomen door zittend bestuurslid Erik Ackerman. In april trad Jannemiek Evelo (directeur CHOICE for Youth and Sexuality) toe als algemeen bestuurslid, en in november Hans Heijdra (directeur SNV).

Het bestuur vergaderde in 2022 vijf keer, inclusief één hei/strategiesessie. Naast onderwerpen die op de agenda van de ALV stonden, besprak het bestuur onder meer de volgende zaken:

- Evaluatie jaarplan 2021
- Het lopende jaarplan 2022
- Risicomanagement
- Bestuursmodaliteiten en -posities
- Samenwerking met en beleidsbeïnvloeding richting het ministerie van Buitenlandse Zaken
- Profiel en de werving- en selectieprocedure voor de nieuwe directeur.

De voornaamste uitkomsten van de discussie over bestuursmodaliteiten zijn:

1. Het bestuur fungeert als 1) toezichthouder, 2) werkgever directie, 3) klankbord voor strategie en beleid en 4) ambassadeur en netwerker.
2. Binnen de formele kaders (zoals Statuten, Huishoudelijk Reglement, beslissingen ALV) en nader met het bestuur gemaakte afspraken, houdt het bureau een hoge mate van autonomie bij gemandateerde onderwerpen.
3. Een belangrijk moment voor het bestuur om de klankbordrol goed te vervullen is de heidag, met als belangrijk onderwerp het strategische kader en de hoofdlijnen van het nieuwe jaarplan.

Het bestuur heeft twee subcommissies: de auditcommissie en de remuneratiecommissie. De auditcommissie komt tweemaal per jaar bijeen en bespreekt de begroting, respectievelijk de jaarrekening, het treasury-beleid en de hoogte van de reserveringen. De remuneratiecommissie

komt minimaal eenmaal per jaar bijeen en draagt zorg voor de beoordeling van het functioneren en de beloning van de directeur. Bestuursvergaderingen worden door de medewerkers van Partos - onder coördinatie van de directeur- voorbereid en van documentatie voorzien. De directeur woont alle bestuursvergaderingen bij. Afhankelijk van het onderwerp nemen op uitnodiging ook andere Partos teamleden deel aan de vergadering.

Verenigingsbestuur in 2022

Naam	Functie	Lid sinds	Lidorganisatie	Nevenfuncties
Hans Bruning	Voorzitter, lid remuneratiecommissie	18-4-2019 (tweede termijn)	Onafhankelijk	→ Eigenaar van Hans Bruning Bestuursadvies → Partner Denktank Socires
Jannemiek Evelo	Lid	21-4-2022	CHOICE for Youth and Sexuality	→ Geen
Ariette Brouwer	Lid, Vertrouwenspersoon, penningmeester	18-4-2019 tot juni 2022	Simavi	→ Secretaris van Stichting Novum → Jurylid Stichting SponsorRingen
Evelijne Bruning	Vice Voorzitter	17-11-2016 tot 17-11-2022 (Einde tweede termijn)	The Hunger Project	→ Bestuurslid Both Ends → Bestuurslid World in Progress → Lid Raad van Advies AMID
Rina Molenaar	Vice Voorzitter, lid remuneratiecommissie	18-4-2019 (Tweede termijn)	Woord en Daad	→ Bestuurslid Prisma → Auteur Uitgeverij Jongbloed → Bestuurslid Vrienden van Leliezorg → Columnist Reformatorisch Dagblad
Erik Ackerman	Penningmeester, lid Audit Commissie	12-11-2020 (Eerste termijn)	VSO tot 1 oktober; per 1 oktober Liliane Fonds	→ Voorzitter bestuur GroenLinks in de Europese Unie → Directeur MIVA
Edwin Visser	Lid	12-11-2020	ZOA	Bestuurslid Dutch Coalition for Relief and Development
Jacqueline Lampe	Lid, Integriteit- en Vertrouwenspersoon, lid remuneratiecommissie	18-11-2021	RNW Media	Lid Raad van Toezicht Openbare Bibliotheek Amsterdam
Hans Heijdra	Lid, lid Auditcommissie	17-11-2022	SNV	Geen

Directie Partos

Bart Romijn is sinds 1 februari 2014 in dienst als directeur van de Vereniging Partos. In mei 2022 heeft hij te kennen gegeven afscheid te willen nemen van Partos, waarna het proces ter werving van een opvolger is ingezet. De nieuwe directeur, Liana Hoornweg, begint op 6 maart 2023 als directeur van Partos. Het dienstverband van Bart Romijn wordt beëindigd per 15 maart 2023.

Partos kernteam

Het kernteam van Partos bereidt het jaarlijkse werkplan voor en voert dit uit, na goedkeuring door de Algemene Ledenvergadering. De sfeer op kantoor is open en inclusief. Lijnen zijn kort en de medewerkers en teams werken kerntaak- en projectgericht. Wekelijks is er een teamoverleg om de activiteiten op elkaar af te stemmen en samenwerking te optimaliseren. De directeur en de hoofden van de kerntaken (Leren & Innovatie, Belangenbehartiging & Beleidsbeïnvloeding, en Communicatie & Beeldvorming en Shared Services) stemmen wekelijks op hoofdlijnen de activiteiten af. Eens per maand voegt ook de financiële medewerker zich bij dit overleg, dat dan de facto fungeert als managementoverleg. Eén tot tweewekelijks vinden bilaterale gesprekken plaats tussen leidinggevenden, projectleiders en hun medewerkers. Tweemaal per jaar vinden functioneringsgesprekken plaats en binnen het team én binnen het bestuur is een vertrouwenspersoon benoemd.

Integriteit

In lijn met de Partos Gedragscode, heeft Partos zelf ook voortvarend werk gemaakt van haar interne integriteitssysteem, waaronder een in 2020 door team en bestuur geaccordeerde interne gedragscode integriteit. Er is een interne integriteitsfunctionaris, die ook onderdeel uitmaakt van de Partos werkgroep integriteit. Partos teamleden hebben een training Morele Oordeelsvorming gevolgd en nemen regelmatig deel aan een moreel beraad. Nieuwe medewerkers krijgen ook deze training. De directeur heeft ook aan diverse externe moreel beraad sessies van directeuren meegedaan. Noch binnen het team, noch bij het bestuur zijn integriteitsissues gemeld in 2022. Tijdens teamoverleggen wordt regelmatig aandacht gevraagd voor de onderwerpen veiligheid en integriteit.

Werkweek en ziekteverzuim

Partos kent een 36-urige werkweek. Het bureau telde op 31 december 2022 12 medewerkers (10,5 fte). Na extreme pieken in de twee voorgaande coronajaren (14,9% in 2020, en 10,5% in 2021) is het ziekteverzuim gelukkig weer op een normaal laag niveau: 1,8%.

Personeelsbeleid

Bij aanstellingen kijkt Partos naar de meest geschikte kandidaat; er wordt vooralsnog geen voorkeursbeleid gevoerd, maar de verhouding man/vrouw/x, jong/oud en diversiteit staan wel degelijk op het netvlies. In advertenties wordt altijd aangegeven dat Partos ernaar streeft om een inclusieve werk- en leeromgeving te creëren en vraagt enthousiaste mensen die niet aan de voorwaarden voldoen, zich welkom te voelen om te reageren. In het kader van verbetering van het kwaliteitsmanagement heeft Partos haar personeelsbeleid doorontwikkeld en vastgelegd in een Personeelsgids. Qua salarissen volgt Partos de indexering van de salarisschalen van de CAO Sociaal Werk, maar Partos kent geen jaarlijkse periodiek uit die schalen toe. Voor de salarisopslag is een salarisgroeimodel ontwikkeld in samenwerking met Human Capital Group.

Kernteam

Het kernteam bestond in 2022 uit de volgende medewerkers:

Alexander Medik	Manager Leren & Innoveren
Bart Romijn	Directeur
Cecile de Bakker	Officemanager (tot september 2022)
Erika van Heeringen	Communicatieadviseur (per juli 2022)
Frederique Been	Impact facilitator (per februari 2022)
Gigi Ong-Alok	Facilitator Innovatie
Karin Dral	Communicatiemedewerker (tot 30 juni 2022)
Koos de Bruijn	Manager Belangenbehartiging & beleidsbeïnvloeding
Marion van der Knoop	Financieel en HRM-medewerker
Mariska Keizer	Officemanager, integriteitsmedewerker en shared services
Marleen Kooij	Officemanager (per november 2022)
Marije ten Have	Politiek analist (tot medio januari 2022)
Niels Hoogerheijde	Politiek analist (vanaf april 2022)
Sera Koolmees	Senior communicatieadviseur
Sonja Bleeker	Learning facilitator (per mei 2022)
Vic Klabbers	Learning Facilitator (tot februari 2022)

Klachtencommissie

Klachten over lidorganisaties die betrekking hebben op een mogelijke schending van de [Partos gedragscode](#), moeten primair worden opgelost in contact met de betrokken organisatie. Een beroep op de nalevingsprocedure van Partos kan alleen als eerst de klachtenprocedure van de betrokken organisatie is doorlopen. In 2022 is geen gebruikgemaakt van de Partos klachtenprocedure.

Kwaliteitsmanagement intern – Partos 9001

Net als ruim 30 leden, is Partos zelf sinds 2020 ook Partos 9001 gecertificeerd. Het daarvoor ingevoerde kwaliteitssysteem heeft duidelijk bijgedragen aan meer duidelijkheid over en betere stroomlijning van interne processen. Op basis van de externe audit in juli 2021, respectievelijk 2022 zijn een verbeterplan en verbetermonitor ingesteld. Bij de vele personeelwisselingen in 2021 en 2022 heeft het kwaliteitssysteem haar nut bewezen. Tegelijkertijd is het door deze personeelwijzigingen ook een uitdaging om de afgesproken processen in de routine te krijgen. In juni 2023 zal een externe audit plaatsvinden ter hernieuwing van de driejarige Partos 9001 certificering.

Duurzaamheid Partosbureau

Partos streeft ernaar waar mogelijk bij te dragen aan een duurzame bedrijfsvoering. Zo kiest Partos altijd voor de groene variant van kantoorartikelen, is het papier recyclebaar, worden plastic afval en papier apart ingezameld en kantooormaterialen afgevoerd naar een recyclestation. We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer. Ook proberen we zoveel mogelijk online of telefonisch te overleggen, in plaats van fysieke bijeenkomsten. In 2022 werd deels vanuit huis en deels vanaf kantoor gewerkt. Een groot deel van de bijeenkomsten vond online of hybride plaats.

Zo wordt er vaker de keuze gemaakt om sprekers “in te bellen” in plaats van hiernaartoe te halen. En volgens onze medewerkers ook vaker bijeenkomsten online.

In 2022 is de Partos MVO Handreiking (2014), in samenspraak met een kerngroep van leden geactualiseerd. In 2023 zal Partos haar eigen beleid en praktijk toetsen en aanpassen aan de hand van de nieuwe inzichten en tips & tricks van de Handreiking.

Risicobeheer

Van in de elk half jaar geactualiseerde risico's heeft zich in de loop van 2022 een gemanifesteerd: de economische crisis, die met name vanwege kostenstijgingen impact heeft gehad op leden en ook op het financieel resultaat van Partos zelf. Zie ook de ALV-bespreking van november 2022 over de begroting 2023. Waar in de periode 2020-2021 de coronacrisis heeft geleid tot een hoog ziekteverzuim, is dat in 2022 beduidend teruggelopen en zo goed als genormaliseerd. De werkdruk bleef in 2022 een risicofactor, met name ook door de personeelwisselingen. Werkdruk blijft daarom in 2023 een belangrijk intern aandachtspunt.

Het bestuur heeft kennisgenomen van de risicomaatregelen en is van mening dat de controle van Partos van het risicosysteem en de risico's toereikend is.

Partosleden

In 2022 zijn er drie leden toegetreden: Macheo, Mensen met een Missie en 100WEEKS. Per 31 december 2022 stoppen de lidmaatschappen van Rainforest Alliance, FRES, BRAC Intl en Free a Girl. De belangrijkste overweging bij opzegging van het lidmaatschap zijn de contributiekosten die voor deze organisaties niet in verhouding staan tot de daadwerkelijke participatie binnen en gepercipieerd nut van Partos. Zie de complete ledenlijst op pagina 21. Per 1 januari 2023 heeft Partos 104 leden.

Ledenmanagement

Het kernteam en de bestuursleden hebben normaliter frequent contact met leden van Partos via de twee jaarlijkse ledenvergaderingen, werkbezoeken, bijeenkomsten van werkgroepen, conferenties en via allerhande samenwerkingsactiviteiten. Sinds de afloop van de lockdown vinden meer fysieke bijeenkomsten met en bezoeken aan leden plaats, waardoor ook de intensiteit en kwaliteit van de contacten beter zijn geworden. Vanuit een van onze drie waardestrategieën, namelijk Kwaliteit (zie onze missie) streven we niet alleen in alle diensten hoge kwaliteit na, maar zijn vooral ook luisteren naar en al dan niet proactief reageren op wat leden nodig hebben en vragen, en betrokkenheid genereren, belangrijk. Het gaat hierbij niet alleen om ogen en oren binnen de vereniging, maar ook om voor de leden relevante externe ontwikkelingen te signaleren en te duiden.

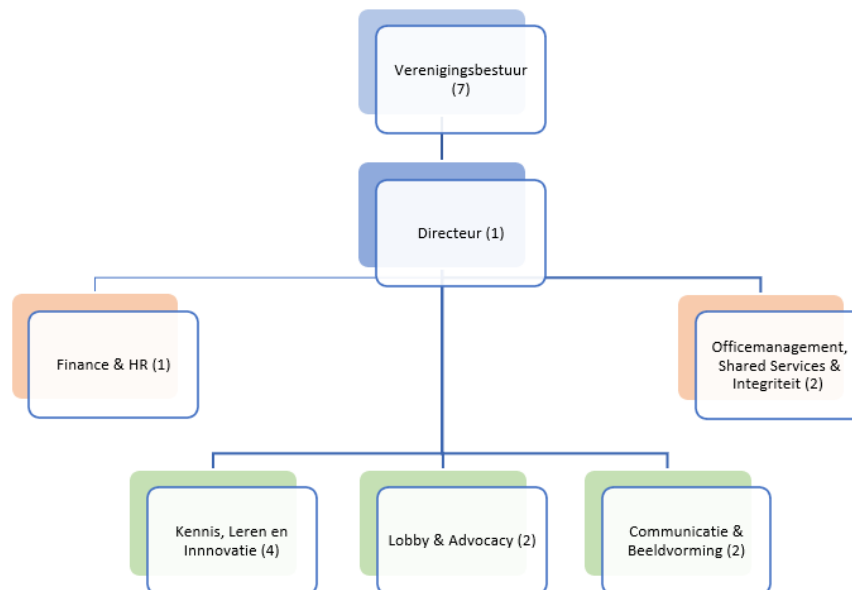
Het meest recente ledenwaarderingsonderzoek was in 2021; in 2023 zal een volgend breed ledenonderzoek plaatsvinden, mede in het kader van de toekomstverkenning. Naast de ledenwaarderingsonderzoeken die we eens per twee jaar uitvoeren, doet Partos veelvuldig een uitvraag op verschillende momenten en voor verschillende onderwerpen onder leden. Zie hiervoor ook de verslaglegging van de kerntaken.

Ledenlijst 2022

- ActionAid
- Aflatoun (St. Child Savings International)
- Aidsfonds
- Akvo
- AMREF Flying Doctors
- Aqua for All
- Both ENDS
- BRAC International (per 1-1-2023 lid-af)
- CARE Nederland
- Centre for Safety and Development
- CHOICE
- CNV International
- Cordaid
- DCDD
- Defence for Children
- DOEN
- Dokters van de Wereld
- Dorcas
- Edukans
- Fairfood
- Fair Wear
- FICDD ChristenUnie
- Mondiaal FNV
- Friends of the Earth Netherlands
- Free a Girl per 1-1-2023 lid-af)
- Free Press Unlimited
- FRES (per 1-1-2023 lid-af)
- GPPAC Foundation
- Habitat for Humanity
- HealthNet TPO
- Heifer Nederland, Stichting
- Hivos
- ICRA
- International Justice Mission Nederland
- IRC
- IUCN NL
- Karuna Foundation
- Kerk in Actie
- Kinderpostzegels Nederland
- KIT Royal Tropical Institute
- KNVB WorldCoaches
- Leger des Heils
- Leprastichting
- Leprazending
- Liliane Fonds
- Macheo
- Mama Cash
- Max foundation
- Max van der Stoel Foundation
- Medisch Comité Nederland-Vietnam
- Mensen met een Missie
- Mercy Corps Netherlands
- Milieudéfensie
- Nederlands Helsinki Comité
- NEDWORC
- Netherlands Food Partnership
- NIMD
- ONE
- Oxfam Novib
- PAX
- Plan International Nederland
- Prisma
- PSI Europe
- Radio La Benevolencia
- Rainforest Alliance & UTZ (per 1-1-2023 lid-af)
- Red een Kind
- Right to Play
- RNW Media
- Rode Kruis, Het Nederlandse
- Rutgers
- Save the Children Nederland
- Schone Kleren Campagne
- SeeYou
- Simavi
- SNV
- Solidaridad
- SOMO
- SOS Kinderdorpen
- Sympany
- TEAR
- Terre des Hommes
- The Hague Academy for Local Governance
- The Hunger Project
- Transnational Institute
- Tropenbos
- UNICEF
- UNOY Peacebuilders
- Vastenactie
- Volunteer Activists
- VSO Nederland
- WageIndicator
- War Child

- WECF Nederland
- 100WEEKS
- Wemos
- Wereldkinderen
- Wereld Natuur Fonds
- Wetlands International
- WO=MEN
- Women Win
- Woord en Daad
- World Vision
- Young Africa International
- Young in Prison
- ZOA

Organogram Partos

Samenwerkingsverbanden

Partosleden en Partosmedewerkers zijn actief in de veel verschillende werkgroepen en samenwerkingsverbanden.

Samenwerkingsverbanden

- Partos lobbygroep; deze groep bestaat uit lobbymedewerkers van (in alfabetische volgorde) CARE, CNV Internationaal, Cordaid, Dorcas, FNV Mondiaal, Oxfam Novib, PAX, Prisma, Plan International – Nederland, Woord en Daad en ZOA. Zij hebben van hun directies het mandaat gekregen om op branchebrede, organisatie-overstijgende onderwerpen te werken. Standpunten en brieven die Partos richting politiek gebruikt, vinden hun basis in de Partos lobbygroep.
- Partos werkt nauw samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Er vindt ieder kwartaal overleg plaats tussen Partos en de Directie Sociale Ontwikkeling (DSO).
- Partos is, samen met circa 1.000 andere organisaties en bedrijven, medeondertekenaar van de Charter voor de Sustainable Development Goals (SDGs). De Charter richt zich op het vormen van coalities om de SDG's te behalen, een nationale agenda en communicatie over de SDG's. Inmiddels is ter ondersteuning van de Charter een door het ministerie van Buitenlandse Zaken gefinancierd secretariaat ingesteld. Partos is vertegenwoordigd in de stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van Nederlandse koepelorganisaties. Ook vanuit communicatie overleggen we over gezamenlijk optrekken in de implementatie van de SDG's.
- Partos participeert in de Worldconnectors. De Worldconnectors vormen een netwerk van prominente en betrokken opiniemakers die zich vanuit verschillende achtergronden inzetten voor een duurzame, rechtvaardige en vreedzame wereld.

- Samen met Woord en Daad en Foundation Max van der Stoel vormt Partos 'Building Change', met als doel om de SDGs en beleidscoherentie voor ontwikkeling hoger en breder op de politieke agenda te krijgen.
- Partos is actief lid van CONCORD, de Europese koepel voor ontwikkelingssamenwerking.
- Partos werkt regelmatig samen met Vice Versa, journalistiek platform voor mondiale samenwerking.
- Partos is partner van OneWorld voor duurzame en eerlijke journalistiek.
- Partos werkt samen met het Expertise Centre Humanitarian Communication (HuCom) op het vlak van ethische en inclusieve communicatie.
- Partos is lid van CIVICUS, the World Alliance for Citizen Participation. Partos is ook lid van hun AGNA-netwerk, gericht op kwaliteit en kennisdeling voor en door nationale platformen.
- Partos is lid van het Horizon Scanning Platform van het International Civil Society Centre in Berlijn.
- Partos is partner van het internationaal initiatief Reimagining civil society (Ringo).
- Partos heeft regelmatig afstemming met nationale platforms in onder meer België (NGO Federatie en 11.11.11), het Verenigd Koninkrijk (BOND), Ierland (Dochas), Denemarken (Globalt Fokus), FINGO (Finland).
- Partos heeft geparticipeerd in een Europees samenwerkingsverband voor kwaliteitsmanagement voor maatschappelijke organisaties, gecoördineerd door het Spaanse ICONG.
- Partos neemt regelmatig deel aan andere internationale NGO-platforms, zowel op directieniveau als op specifieke dossiers zoals integriteit en innovatie.
- Partos werkt op veel terreinen samen met Goede Doelen Nederland, zoals op het gebied van integriteit, shared services, HRM, financiën, communicatie, kennisdeling en toezicht. Ook de Impactwijzer maakt onderdeel uit van de samenwerking.

Werkgroepen

Partos en leden van Partos zijn actief in verschillende werkgroepen. In 2022 waren de volgende werkgroepen actief:

- Werkgroep voor lobby op intersectioneel feministisch buitenlandbeleid (niet geïnitieerd door Partos, maar actieve deelname).
- Adviesgroep voor het leiderschapstraject bestaande uit drie directeuren van Partosleden.
- Werkgroep die aanbevelingen ontwikkelt voor het huidige beleidskader bestaande uit PMEL-vertegenwoordigers uit de Strategische Partnerschappen
- Werkgroep & klankbordgroep die aanbevelingen ontwikkelt voor het nieuwe beleidskader Versterking Maatschappelijk Middenveld.
- Werkgroep die de Power Awareness Tool ontwikkelt om wederkerige partnerschappen te faciliteren.
- Werkgroep die een 'Shift the Power' atlas ontwikkelt om een overzicht te creëren van tools waar professionals van kunnen leren.
- Werkgroep die een dialoog tool ontwikkelt om organisaties te helpen opener in gesprek te gaan met elkaar over (ongelijke) machtsrelaties

- Werkgroep & klankbordgroep die een onderzoek uitvoert naar de “(un)intended effects van shift the power strategieën” bestaande uit diverse (inter)nationale academici en (inter)nationale ontwikkelingsprofessionalen.
- Klankbordgroep voor de herziening van Partos’ MVO-beleid en Handreiking.
- Werkgroep die in samenwerking met Partos vorm heeft gegeven aan een leertraject op Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG) dat in 2023 wordt aangeboden, en ontwikkeling van de baseline-indicatoren op DIG.
- Werkgroep integriteit: deze intervisiegroep bestaat uit ongeveer 15 leden die één keer per maand bij elkaar komen.

Kennisnetwerken

Vanuit Leren & Innoveren faciliteerde Partos een aantal kennisnetwerken en Communities of Practice die toegankelijk zijn voor zowel leden als niet-leden:

- Shift the Power Lab 2.0 is een grote Community of Practice met zes sub-werkgroepen.
- Community of Practice Inclusive Communication – Een actieve CoP gericht op het leren over en het versterken van ethische en inclusieve communicatie met leden en partners. Onderdeel hiervan is een sub werkgroep die zich bezighoudt met inclusieve woordenlijsten.
- Strategic Partnerships Lab - groot kennisnetwerk van organisaties die werken binnen de Strengthening Civil Society Partnerships. Maandelijks wordt er geleerd en kennis uitgewisseld over relevante thema’s via online sessies. De sessies zijn vrij toegankelijk voor andere organisaties en international development professionals.
- Data & Digitalization – Een Community of Practice gericht op kennisdeling en innovatie binnen de thema’s data & digitalisering in projecten & programma’s. De CoP wordt gefaciliteerd in samenwerking met een kerngroep van betrokken leden, die samen online leerbijeenkomsten organiseren die open zijn voor breder publiek.
- Leave No One Behind – Community of Practice die zich richt op inclusie en intersectionaliteit in programma en projecten, met aandacht voor gemarginaliseerde groepen.
- Diversity Equity & Inclusion – Community of Practice gericht op kennisuitwisseling op Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid binnen organisatie.
- Partos PME-platform – Een netwerk van 144 nationale en internationale PMEL-medewerkers. Het platform biedt de mogelijkheid voor PMEL-medewerkers om uitdagingen, lessons learned en briljant failures te delen.

Financieel jaarverslag

BEGROTING 2023 GOEDGEKEURD ALV 17 NOVEMBER 2022

	Begroot 2023	Begroot 2022	Realisatie 2021
BATEN			
Contributies	793.000	695.000	696.012
Overige baten	634.100	588.140	548.620
TOTALE BATEN	€ 1.427.100	1.283.140	1.244.632
LASTEN			
Personeelskosten	512.700	430.300	462.188
Algemene kosten	139.200	113.000	112.774
Activiteit kosten	812.200	761.000	627.173
TOTALE LASTEN	€ 1.464.100	1.304.300	1.202.135
RESULTAAT	-37.000	-18.765	42.497
FONDSEN EN RESERVES			
Saldo Continuïteitsreserve 1-1-2023	391.661		
Onttrekking/toevoeging	-6.569		
Continuïteitsreserve 31-12-2023	385.092		
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren 1-1-2023	13.591		
Onttrekking/toevoeging	-13.591		
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren 31-12-2023	-		
Bestemmingsreserve Onderzoek 1-1-2023	16.840		
Onttrekking/toevoeging	-16.840		
Bestemmingsreserve Onderzoek 31-12-2023	-		
RESULTAAT NA VERDELING	-		
Opbouw continuïteitsreserve:			
5 maanden doorbetaling salarissen	360.000		
1 jaar doorbetaling huur excl. servicekosten	42.000		
	402.000		

De saldi van de reserves en het fonds in de begroting wijken af van de reële bedragen, de begroting wordt immers voor de jaarafsluiting opgesteld en vastgesteld.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2022

Na voorgestelde bestemming van het resultaat

Activa	ref.	31-12-2022	31-12-2021
1. Vaste Activa	5		
<i>1.1 Immateriële vaste activa</i>			
→ Software Politieke Monitor		7.810	13.318
<i>1.2. Materiële vaste activa</i>			
→ Verbouwing		1.081	1.886
→ Inventaris en inrichting		25.875	2.576
		34.766	17.780
2. Vlottende Activa			
<i>2.1 Vorderingen</i>	6		
→ Debiteuren		9.833	-
→ Omzetbelasting		8.059	5.409
→ Overige vorderingen en overlopende activa		20.075	10.587
<i>2.2 Liquide middelen</i>	7	693.839	627.688
		731.807	643.684
Totaal activa	€	766.573	661.464

Passiva	ref.	31-12-2022	31-12-2021
3. Fondsen en Reserves	8		
3.1 Continuïteitsreserve Partos Algemeen		435.703	422.924
3.2 Bestemmingsreserve Onderzoek		85.000	45.000
3.3 Bestemmingsreserve Leren & Innoveren		25.000	25.000
		545.703	492.924
4. Schulden			
<i>4.1 Kortlopende schulden</i>	9		
→ Crediteuren		74.906	1.627
→ Pensioenfonds/loonheffing		43.449	39.736
→ Gereserveerde vakantiedagen		15.541	14.581
→ Ontvangen subsidie Programma Leren & Innoveren		45.752	83.576
→ Overige schulden en overlopende passiva		30.091	15.813
→ Loopbaanbudget verplichting		11.131	13.207
		220.870	168.540
Totaal passiva	€	766.573	661.464

Staat van baten en lasten

Baten	ref.	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	10			
Contributies		727.239	695.000	696.012
Trainingen en bijeenkomsten		85.127	13.000	47.766
Shared Services		22.457	4.500	230
Programma Leren & Innoveren		666.150	570.640	500.624
Totale baten	€	1.500.973	1.283.140	1.244.632

Lasten	ref.	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	14			
Kosten van Activiteiten				
Lobby & Advocacy		17.942	13.000	13.068
Trainingen en bijeenkomsten		55.550	12.000	44.208
Communicatie		12.893	22.000	5.108
Kennis & Effectiviteit		4.049	7.000	6.877
Onderzoek		-	5.000	-
Toekomstverkenning en ledenwaarderingsonderzoek		-	-	21.859
Deelname CONCORD		8.500	17.000	17.000
Programma Leren & Innoveren		688.858	685.000	519.053
Subtotaal van kosten activiteiten		787.792	761.000	627.173
Overige Kosten				
Personeelskosten	11	503.754	430.300	462.188
Huisvestingskosten	12	55.716	51.000	50.072
Beheerkosten	13	100.931	62.000	62.702
Subtotaal overige kosten		660.401	543.300	574.962
Totale lasten	€	1.448.193	1.304.300	1.202.135

Resultaat	€	52.870	-21.160	42.497
Resultaatverdeling				
Toevoeging Continuïteitsreserve		12.780	-	31.263
Onttrekking Continuïteitsreserve			-	-
Toevoeging Bestemmingsreserve Onderzoek		40.000	-	35.359
Onttrekking Bestemmingsreserve Onderzoek			-12.160	-20.359
Toevoeging Leren & Innoveren			-	12.734
Onttrekking Leren & Innoveren			-9.000	-16.500
Resultaat na mutaties fondsen en reserves €		0	0	0

Toelichting op de balans

1. Algemeen

Deze jaarrekening laat de balans en resultaten zien van de Vereniging Partos.

Doelstelling

De Vereniging Partos heeft ten doel (Statuten, artikel 2):

- a) de vertegenwoordiging en behartiging van de gemeenschappelijke belangen van haar leden en de branche Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking;
- b) het stimuleren van de kwaliteitsversterking, waaronder professionalisering van de branche;
- c) het ondersteunen van de leden en derden in hun bedrijfsvoering, waaronder het aangaan van collectieve arbeidsvoorwaarden en het aanbieden van diensten tegen vergoeding, een en ander in de ruimste zin van het woord;
- d) het onderhouden van goede betrekkingen namens de leden met belanghebbende partijen in de omgeving van de branche van Nederlandse particuliere organisaties werkzaam op het gebied van internationale samenwerking;
- e) het bevorderen van een positieve beeldvorming over de branche;
- f) de vergroting van de maatschappelijke erkenning van en waardering voor de branche.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK) Richtlijn C-1: kleine Organisatie – zonder winststreven. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen die verwijzen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor een goede vergelijking met voorgaande jaren zijn de doorbelaste personeelskosten voor het Programma Leren & Innoveren sinds 2021 in de begroting 2021 opgenomen onder de personeelskosten Partos. Het bedrag is in de activiteit kosten onder het Programma Leren & Innoveren doorbelast.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de activa in gebruik worden genomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de activa in gebruik worden genomen. De immateriële activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of lagere bedrijfswaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit direct opeisbare banktegoeden.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het jaar. Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Batenverantwoording

Baten uit contributies worden geheel toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Overige baten worden verantwoord voor zover deze in het boekjaar gerealiseerd zijn.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van de aanschaf. De volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- Verbouwingen 20% per jaar
- Inventaris (inclusief hardware) 33% per jaar
- Software 33% per jaar

De aanschaf van vaste activa tot € 1.000,- per stuk wordt volledig als kosten geboekt in het jaar van aanschaf.

De afschrijvingen op vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en gesaldeerd. Rente die op voorschotten wordt ontvangen of in rekening is gebracht (negatieve rente) wordt afgeboekt van de baten.

4. Begroting

De begroting 2022 is vastgesteld op de Algemene Ledenvergadering van 18 november 2021.

5. Materiële en immateriële activa

	<i>Verbouwingen</i>	<i>Inventaris</i>	<i>Software</i>	<i>Totaal</i>
Stand per 1 januari 2022				
Aanschafwaarde	41.008	13.017	28.655	82.681
Cum. afschrijvingen	39.123-	10.441-	15.338-	64.902-
Boekwaarden	1.885	2.576	4.461	17.778
Mutaties				
Investerings	-	25.883	-	25.883
Desinvesterings	-	2.399-	-	2.399-
Afschrijvingen	804-	2.233-	5.508-	8.545-
Afschrijvingen desinvesterings	-	2.049	-	2.049
Saldo	-804	23.299	-5.508	16.987
Stand per 31 december 2022				
Aanschafwaarde	41.008	36.501	28.655	106.164
Cum. afschrijvingen	39.927-	10.626-	20.846-	71.399-
Boekwaarden	1.081	25.875	7.810	34.766
Afschrijvingspercentages	20%	33%	33%	

Toelichting materiële vaste activa:

De laatste dag van 2022 zijn er nieuwe bureaus geleverd voor een herinrichting van het kantoor. Er zijn minder werkplekken en kamers voor overleggen ingericht. De afschrijving van deze aanschaf start op 1 januari 2023.

6. Vorderingen

	31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren	9.833	-
Vorderingen vooruitbetaald	11.272	3.433
Overige vorderingen	8.803	7.154
Te vorderen omzetbelasting	8.059	5.409
<i>Subtotaal overige vorderingen</i>	<i>37.967</i>	<i>15.996</i>
Totaal Vorderingen	€ 37.967	15.996

Toelichting op overige vorderingen

Het bedrag op overige vorderingen bestaat o.a. uit een waarborgsom van de huur.

7. Liquide middelen

	31-12-2022	31-12-2021
Triodos R.C.	205.783	72.251
ASN Sparen	99.934	69.954
Rabo R.C.	98.648	235.665
Rabo Bonus sparen	289.475	249.818
Totaal	€ 693.839	627.688

Toelichting op liquide middelen

Partos beschikt over betaalrekeningen bij de Triodos Bank en de Rabobank. Naast deze rekeningen heeft Partos bij de ASN en Rabobank spaarrekeningen. Alle gelden zijn direct opeisbaar. Partos heeft geen gelden belegd in aandelen of iets dergelijks. Het beleid is vastgesteld na een risicoanalyse van het bestuur waarbij gelden deels bij ideële banken en deels bij een systeembank zijn geplaatst.

8. Reserves en fondsen

Het in 2022 positieve resultaat € 52.780,- wordt als volgt verdeeld:

Bestemmingsreserve Onderzoek: in 2023 vindt er weer een ledenwaarderingsonderzoek én een toekomstverkenning Partos plaats en vormt versterking van draagvlak een prioriteit; voor deze activiteiten wordt € 40.000 aan de reserve toegevoegd.

Het restant van het positieve resultaat ad € 12.780,- wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve zodat Partos voldoende middelen heeft om aan haar verplichtingen te voldoen en spontane projecten kan financieren.

Uitgangspunten bij de verdeling zijn:

- De bestemmingsreserve Leren & Innoveren dient ter financiering van verdere ontwikkeling van de nieuwe website.
- De bestemmingsreserve Onderzoek dient om onderzoeken te financieren, zoals draagkrachtversterking, toekomstverkenning en ledenwaarderingsonderzoek.

De auditcommissie van het Partosbestuur heeft op 28 februari 2013 het richtbedrag voor de continuïteitsreserve vanaf 31 december 2012 vastgesteld op: de jaarhuur van de huisvesting en vijf maanden salaris van het vaste personeel dat voor 2023 de facto neerkomt op € 407.000,-.

Niet-begrote acties komen ten laste van de continuïteitsreserve, zover deze dat toelaat.

Het verloop van het Eigen Vermogen gedurende 2022 is als volgt:

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	<i>Saldo per 1-1-2022</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Onttrekkingen (uitgaven)</i>	<i>Mutatie 2022</i>	<i>Saldo per 31-12-22</i>
Continuïteitsreserve	422.924	12.780	-	12.780	435.705
Bestemmingsreserve Onderzoek	45.000	40.000	-	40.000	85.000
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren	25.000	-	-	-	25.000
Totaal	€ 492.924	52.780	-	52.780	545.705

9. Kortlopende schulden

	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	74.906	1.627
Afdracht loonheffingen	43.449	39.736
Vakantiedagen	15.541	14.581
Programma Leren & Innoveren	45.752	83.576
Overige schulden en overlopende passiva	30.091	15.813
Loopbaanbudget	11.131	13.207
Totaal	€ 220.870	168.540

Toelichting op Programma Leren & Innoveren

Dit programma wordt medegefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en is in 2020 goedgekeurd voor de periode 2021-2025.

Toelichting op overige schulden en overlopende passiva

Dit bedrag betreft grotendeels de opgenomen kosten voor de accountant betreffende de controle van de jaarrekening en een nog te verwachten factuur PFZW over december 2022.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen:

Huurverplichtingen

Vanaf 2015 heeft Partos een nieuw vierjarig contract getekend, einde looptijd december 2018. Deze overeenkomst wordt vervolgens voortgezet voor een aansluitende periode van telkens 1 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt 43.000,-.

Toelichting op de staat van baten en lasten

10. Baten

Baten	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
Contributies	727.239	695.000	696.012
	727.239	695.000	696.012
Overige opbrengsten			
Trainingen en bijeenkomsten	85.127	13.000	47.766
Programma Leren & Innoveren (toerekening)	666.150	570.640	500.624
Shared Services en overige baten	22.457	4.500	230
	773.734	588.140	548.620
Totale baten	€ 1.500.973	1.283.140	1.244.632

Contributie en ledenadministratie

Per einde 2022 waren er 102 leden. Toegetreten leden in 2022 zijn: Stichting Macheo Nederland, Mensen met een Missie en Stichting 100WEEKS.

De organisaties die opgezegd hebben per 1 januari 2023 zijn: Rainforest Alliance, BRAC, Free a Girl en FRES.

Bijdragen trainingen en bijeenkomsten

Dit betreft de bijdragen aan PME-cursussen, Trainingen Morele Oordeelsvorming en het Partos Innovatiefestival.

Shared Services en overige baten

Betreft deels de bijdragen van leden ter vergoeding van de gemaakte aanbestedingskosten voor een nieuw dienstreizencontract vanaf 2023 en de beheerkosten voor het dienstreizencontract met ATP 2022.

11. Personeelskosten

	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
Brutolonen	621.399	584.100	590.536
Sociale lasten en premies	142.525	172.700	140.916
Doorberekende loonkosten Programma	-341.795	-369.000	-325.594
Leren & Innoveren			
Reiskosten	9.859	5.000	4.562
Deskundigheidsbevordering	5.213	2.500	2.915
Inhuur personeel	-	-	43.609
Ontvangen ziekengelden	-7.950	-	-26.647
Personeelsverzekering Verzuim	12.592	11.000	7.600
Overige personeelskosten	61.911	24.000	24.291
Totaal	€ 503.754	430.300	462.188

Toelichting op personeelskosten

Er zijn in 2022 tien stagiaires actief geweest, ieder voor ongeveer een half jaar. Eind 2022 waren twaalf medewerkers in dienst, in totaal 10,56 FTE (2021: 10,2 FTE). In 2022 gingen 8 medewerkers uit dienst, waarvan er 3 tijdelijk waren in 2022. De ontstane vacatures in het vaste Partos team werden opgevuld door 5 nieuwe medewerkers.

Het ziekteverzuim was met 1,81 procent (2021 – 10,5%) laag.

De kosten voor de werving van een nieuwe directeur vallen onder de overige personeelskosten.

Vergoeding directie en bestuur in 2022

Brutoloon	100.911
Sociale lasten	4.150
Pensioenbijdrage werkgever	-
Totaal	105.061

De directie werd gevormd door de heer A. Romijn, deze heeft een fulltime functie en een bruto maandsalaris van € 7.183,- (2021 - € 7.183,-). In 2021 bedroegen de salariskosten van de directie € 112.931,-. Het bestuur is onbezoldigd.

12. Huisvestingskosten

	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
Huur en servicekosten	39.776	43.000	39.084
Ondersteunende diensten	5.253	2.000	1.418
Kleine aanschaffingen	559	1.500	359
Overige huisvestingskosten	1.582	1.000	-
Afschrijvingskosten	8.545	3.500	9.210
Totaal	€ 55.716	56.500	50.071

13. Algemene beheerkosten

	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
Bestuurskosten algemeen	1.380	1.000	249
Kosten ALV	20.831	6.500	-
Vergaderkosten	1.369	700	-
Representatiekosten	1.275	800	577
Automatiseringskosten	18.670	17.000	28.433
Administratiekosten	200	1.500	78
Accountantskosten	14.415	13.500	13.931
Advieskosten	23.994	6.000	3.515
Overige	18.797	15.000	15.919
Totaal	€ 100.931	62.000	62.702

Algemene Ledenvergadering

De ALV was in 2022 weer fysiek. De ALV van november, gehouden in Nieuwspoord, is samengegaan met het afscheid van de huidige directeur A. Romijn in de vorm van een symposium.

Advieskosten

De advieskosten bestaan onder meer uit de uitbesteding van de aanbesteding van het dienststreizencontract en herinrichting van het kantoor.

14. Activiteiten

	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
Lobby & Advocacy	17.942	13.000	13.068
Trainingen, bijeenkomsten, Innovatiefestival	55.550	12.000	44.208
Communicatie	12.893	22.000	5.108
Kwaliteit, kennis & Effectiviteit	4.049	7.000	6.877
Deelname CONCORD	8.500	17.000	17.000
Onderzoek	-	5.000	-
Ledenwaarderingsonderzoek	-	-	1.500
Toekomstverkenning	-	-	20.359
Programma Leren & Innoveren	688.858	685.000	519.053
Totaal	€ 787.792	761.000	627.173

Trainingen, bijeenkomsten en Innovatiefestival

Het festival vond plaats in oktober 2022 in Pakhuis de Zwijger te Amsterdam. Het programma Leren & Innoveren draagt hieraan bij.

Programma Leren & Innoveren 2021-2025

Dit programma wordt gesubsidieerd door BuZa en voor de periode 2021 tot en met 2025. In 2022 is een AMID het Leren & Innoveren-team komen versterken. Diverse activiteiten zijn uitgevoerd onder de verschillende thema's van het Programma Leren & Innoveren, waaronder

Shift the Power, Strategische Partnerschappen, Climate Justice, Hope-based communication en Integrity. Daarnaast zijn er talrijke bijeenkomsten georganiseerd waaronder het Partos Innovatie Festival.

Partos heeft een eigen bijdrage in stafkosten en externe kosten.

Overige gegevens

Statutaire regeling bestemming overschot/tekort

De Algemene Ledenvergadering dient op grond van de statuten een besluit te nemen over de bestemming van het in een boekjaar behaalde overschot of tekort, op basis van een voorstel van het bestuur.

Voorstel bestemming resultaat 2022

Het bestuur stelt voor de over 2022 gemaakte resultaatverdeling als volgt toe te passen op de reserves en de fondsen.

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2022	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2022	Saldo per 31-12-2022
Continuïteitsreserve Partos	422.924	12.780	-	12.780	435.704
Bestemmingsreserve Onderzoek	45.000	40.000	-	40.000	85.000
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren	25.000	-	-	-	25.000
Totaal	€ 492.924	52.780	-	52.780	545.704

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met significante gevolgen voor de jaarrekening.

VASTGESTELD DOOR HET BESTUUR VAN DE VERENIGING PARTOS

Amsterdam, DATUM 2023*

De directie,

L. Hoornweg

Amsterdam, DATUM 2023

Voorzitter,

J. Bruning

Penningmeester,

E. Ackerman

Bestuurslid,

R. Molenaar

Bestuurslid,

J. Lampe

Bestuurslid,

E. Visser

Bestuurslid,

J. Evelo

Bestuurslid,

H. Heijdra

Vereniging Partos, Ellermanstraat 18b, 1114 AK Amsterdam

*Origineel voorzien van handtekeningen in het archief van Partos.

Controleverklaring

Origineel ondertekend in archief van Partos.